

PYTANIE CZYTELNIKA

Czy na posadzki do domu lepsze jest lite drewno, czy może panele? Nie wykluczam ułożenia w różnych pomieszczeniach innych rodzajów posadzek – czym się kierować podczas wyboru i na co powinien zwrócić szczególną uwagę?

REDAKCJA

Jak to zwykle jest z różnymi materiałami o podobnym przeznaczeniu, każdy ma zalety i wady. Parkiet wyróżnia się szlachetnym wyglądem i bardzo wysoką trwałością. Panele są mniej trwałe, ale można je samodzielnie i szybko ułożyć. Takich różnic jest oczywiście więcej i trzeba je poznać, by dokonać wyboru zgodnego z własnymi oczekiwaniami.

fort. Kronopol

■ Parkiet czy panele?

Małgorzata Cuch

Materiały

Parkiet. Układa się z nazywanych potocznie „klepkami” drewnianych deszczulek z drewna litego. Na parkiety używa się następujących gatunków drewna:

- liściaste: akacja, brzoza, buk, dąb, jesion, klon, orzech;
- egzotyczne: daru daru, iroko, kempas, tek.

Klasyczny (tradycyjny) układa się z prostych, pojedynczych deszczulek z brzegami uformowanymi w pióra i wpusty. Deszczulki przykleja się do podłoża. Parkiet taki można ułożyć w różne wzory: jodełkę pojedynczą, podwójną oraz potrójną, kwadraty oraz cegiełki.

Lamelowy, inaczej lamparkiet, układa się z deszczulek bez wpustów i wypustów, dlatego w gotowej posadzce nie są one połączone między sobą, lecz tylko przyklejone do podłoża. Lamparkiet sprzedawany jest w oddzielnych deszczulkach (jak parkiet tradycyjny) lub w płytach po kilkanaście deszczulek ułożonych w określony wzór i naklejonych na elastyczną siatkę.

Mozaikowy to małe listewki bez piór i wpustów, łączone w kwadraty i naklejone na papier perforowany lub siatkę tekstylną (po przyklejeniu parkietu papier lub siatkę trzeba usunąć). **Ten rodzaj parkietu wymaga idealnie**

równego podłoża. Z listewek z ciemnego i jasnego drewna można tworzyć rozmaite wzory, w tym także z efektem „trójwymiarowości”.

Przemysłowy to wąskie deszczulki do układania na sztorc, połączone w płyty taśmą, którą usuwa się po przyklejeniu parkietu.

Warstwowy – tak nazywa się parkiet z dwóch lub trzech warstw drewna, sprasowanych i połączonych specjalnym klejem, który zapobiega odkształceniom deszczulek. Warstwę górną wykonuje się z najlepszych gatunków drewna (po ułożeniu wymaga wykończenia). Warstwę spodnią robi się z surowca gorszej jakości, np. z forniru świerkowego.

Panele. Mają konstrukcję złożoną z warstw: wierzchniej, środkowej i spodniej. Warstwa wierzchnia paneli jest dekoracyjna. Warstwa środkowa wykonana jest z płyty drewnopochodnej (HDF lub gorszej jakości MDF) albo z deszczulek ułożonych poprzecznie. Warstwa spodnia zapewnia panelom sztywność.

Drewniane – takie panele produkuje się z drewna klejonego warstwowo: warstwę wierzchnią stanowi twarde drewno drzew liściastych, warstwę spodnią – sklejka lub okleina z drewna gorszego gatunku, najczęściej sosny.

Laminowane – warstwą wierzchnią tych paneli jest albo laminowany papier z nadrukiem imitującym drewno, kamień lub terakotę, albo cienki fornir. Warstwę spodnią wykonuje się z tworzywa sztucznego lub kilku warstw papieru.

Wymiary elementów

Parkiet. Najgrubszy jest parkiet tradycyjny: jego deszczulki mogą mieć **grubość** 1,6; 1,9 lub 2,2 cm (choć można zamówić też 14-milimetrowe). Pozostałe wymiary parkietu wynoszą najczęściej:

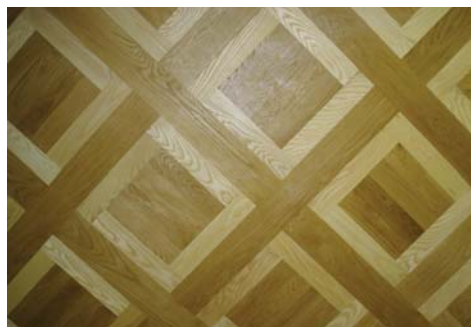
- **szerokość:** 3–10 cm;
- **długość:** 20–50 cm.

Im parkiet grubszy, tym jest trwalszy, bo więcej razy można go szlifować i cyklinować.

Panele. Standardowe panele mają **grubość** 0,8 cm. **Szerokość** paneli wynosi zwykle 18–20 cm, a **długość** – 130–220 cm (im dłuższe, tym szybciej się je układa).

Dobór rodzaju posadzki

Wykończenie posadzki powinno być przede wszystkim dobrane do przeznaczenia: do niego należy dobrać także jej cechy jak twardość (określa się ją współczynnikiem Brinella, którego wartość jest tym większa, im twardsze

▲ Różne gatunki drewna można w parkiecie łączyć i układać z nich rozmaite wzory. Do ułożenia konkretnego wzoru potrzebna jest określona liczba deszczulek lewych i prawych

jest drewno; (tab. 1), ścieralność (tab. 2) oraz odporność na wilgoć czy wgniecenia.

A oto zalecane wykończenia posadzek w różnych pomieszczeniach:

Przedśionek:

- parkiet olejowany, bo jest odporny na zarysowania piaskiem.

Pokoje z ciężkimi meblami:

- parkiet z twardego drewna, odpornego na obciążenia i wgniecenia (buk, dąb, jesion, świerk).

Kuchnia:

- parkiet z twardego drewna, najlepiej egzotycznego, odpornego na odkształcenia lub
- panele odporne na wnikanie wilgoci i tłuszczu, na przykład laminowane.

Łazienka:

- drewno egzotyczne (tek, iroko),
- parkiet olejowany,
- panele laminowane ze specjalnym wodoodpornym rdzeniem i impregnowanymi krawędziami.

Sypialnia i pokoje o niewielkim natężeniu ruchu lub z dywanem na podłodze:

- parkiet – może być z miękkiego drewna (brzoza, olcha, sosna, świerk),
- panele drewniane albo laminowane.

Garderoba i rzadziej użytkowane pomieszczenia:

- parkiet z miękkiego drewna (wystarczy klasa II),
- panele drewniane lub laminowane (także te gorszej jakości lub pochodzące z rozbiórki).

Montaż

Parkiet. Ułożenie parkietu najlepiej zlecić fachowcom, którzy powinni to zrobić w następującej kolejności:

- sezonowanie deszczulek przez dwa, trzy tygodnie w pomieszczeniu, w którym będą układane (przez ten czas materiał „przyzwyczajają się” do panujących w nim warunków);
- wyrównanie podłoża i pokrycie go specjalnym preparatem gruntującym;

▲ Trwałość parkietu jest bardzo duża (panele słabej jakości w miejscach intensywnie użytkowanych szybko się wycierają)

- przyklejenie parkietu (każda deszczułka powinna być starannie wypoziomowana i dociśnięta do podłoża);
- cyklinowanie i lakierowanie lub woskowanie.

Podczas układania parkietu temperatura w pomieszczeniu nie powinna przekraczać 20°C. Przy ścianach i drzwiach parkieciarz powinien zostawić szczelinę dylatacyjną, aby drewno mogło swobodnie się rozszerzać i kurczyć. Po ułożeniu parkietu szczelinę zasłania się listwami przypodłogowymi. Wykonanie posadzki wymagającej przyklejenia do podłoża, oszlifowania i polakierowania zajmuje 5–7 dni.

Panele. Układanie ich nie jest trudne, więc można to zrobić samodzielnie. Panele powinny się układać na podkładzie wyrównującym przykrytym folią i izolacją wygłuszającą. Nie mocuje się ich do podłoża, tylko łączy brzegami na zatrzaski albo na klej; w ten sposób powstaje podłoga pływająca. Przy ścianach i drzwiach należy zostawić szczelinę dylatacyjną szerokości 1–2 cm, a następnie zakryć ją listwami przypodłogowymi. Wykonanie

Wykonanie posadzki wymagającej przyklejenia do podłoża, oszlifowania i polakierowania zajmuje 5–7 dni

Tab. 1. Twardość różnych gatunków drewna (im większa wartość współczynnika tym drewno jest trwadsze)

Gatunek	Współczynnik Brinella
Sosna	1,6
Olcha	2,1
Brzoza	2,6
Klon europejski	3,0
Iroko	3,5
Czeremcha	3,6
Dąb	3,7
Buk czerwony	3,8
Jesion	4,0
Merbau	4,9
Sukupira	5,6
Jałoba	7,0

Tab. 2. Zastosowanie paneli różnej klasy w pomieszczeniach mieszkalnych

Klasa	Dopuszczalna intensywność użytkowania	Pomieszczenia
KL.21 / AC2	mała	sypialnie
KL.22 / AC2	średnia	sypialnie, pokoje dzienne
KL.23 / AC3	duża	pokoje dzienne, przedpokoje
KL.31 / AC3*	mała	pokoje hotelowe
KL.32 / AC4*	średnia	małe biura, butikiki
KL.33 / AC5*	duża	sklepy

* można stosować także w budynkach jednorodzinnych

posadzki pływającej o powierzchni ok. 50 m² zajmuje 1 dzień.

Wykończenie

Parkiet. Zależnie od tego, jaki preparat zastosujemy do wykończenia parkietu, różny będzie jego wygląd, ścieralność i łatwość brudzenia się.

Lakiery nadają połysk, przyciemniają lub rozjaśniają, podkreślają strukturę drewna i mogą zmienić kolor parkietu, łatwo się jednak zarysowują. Stosuje się dwa ich rodzaje:

- **wodne** – nie wydzielają drażniącego zapachu i chronią drewno przed promieniami UV, dzięki czemu podłoga dłużej zachowuje swój kolor. Trudno się je nakłada, dlatego powinien to robić specjalista;

W odróżnieniu od parkietów panele, dzięki przesyleniu poszczególnych warstw lepiszczem, nie reagują na zmiany wilgotności, dlatego są odporniejsze na odkształcenia

Demontaż paneli nie klejonych do podłoża jest łatwy, a po zdemontowaniu można je ponownie ułożyć w innym pomieszczeniu

Wykonanie posadzki z paneli o powierzchni ok. 50 m² zajmuje 1 dzień

■ **rozpuszczalnikowe** – do wyschnięcia wydzielają silny, drażniący zapach, który może utrzymywać się do kilku dni, nie mają filtrów UV i nie można nimi pokrywać twardych gatunków drewna (jak kambala, kempas, jatoba czy jesion), ponieważ trudno na nich wysychają. Lakiery te łatwo się nakłada. Podłogę najlepiej polakierować nimi trzy razy.

Oleje nie nabłyszczają i nie rozjaśniają, ale nadają posadzkom naturalny wygląd, bo podkreślają rysunek drewna i uwydatniają każdą najmniejszą nierówność deszczulek. Mogą być barwiące – wtedy mogą nadawać posadzce intensywny kolor – i przezroczyste (transparentne). Są trudniejsze w nakładaniu od lakierów, dlatego najlepiej, jeśli olejowanie wykona fachowiec.

Panele. Panele drewniane wykończone są fabrycznie, dlatego nie można wpłynąć na ich wygląd: zwykle są lakierowane; olejowane stosuje się rzadko. Jeśli są lakierowane, można zeszlifować ich powierzchnię i nasączyć olejem. Zmiana w drugą stronę nie jest możliwa.

Pielęgnacja

Parkiet. Jest dość odporny na zmywanie wilgotnym mopem, bo lakierowaniu czy olejowaniu poddaje się go w całości – po ułożeniu, dzięki czemu woda trudniej wnika pomiędzy deszczułki. Oto, jaka jest odporność różnie wykończonych parkietów na zmywanie:

- **olejowany** – jest obojętny na działanie większości związków chemicznych;
- **lakierowany** – trzeba zmywać go ostrożnie i szybko, aby woda nie doprowadziła do wyparcenia deszczulek.

Panele. Są mniej odporne na zmywanie niż parkiet, bo w miejscach styków zwykle nie mają warstwy ochronnej, więc woda ma łatwiejszą drogę do głębszych warstw, co może spowodować pęcznienie, a nawet unoszenie

się krawędzi paneli. Kiedy kupuje się panele, warto wybrać takie, które mają:

- wodoodporną warstwę środkową (panele te są trochę droższe);
- krawędzie fabrycznie zaimpregnowane lub zawoskowane.

Odnawianie

Parkiet. Parkiet może zachować piękny wygląd przez kilkadziesiąt lat, ale raz na jakiś czas trzeba go odnowić przez **wycykinowanie** i polakierowanie lub nasączenie olejem. Posadzki z drewna egzotycznego lub twardego drewna krajowego (buk, dąb, jesion) wystarczy cyklinować raz na kilkanaście lat, a z drewna miękkiego (brzoza, olcha) – co kilka lat.

To, ile razy można odnawiać parkiet, zależy od jego rodzaju, grubości deszczulek i od gatunku drewna. Tylko parkiety klasyczne i przemysłowe mogą być odnawiane wielokrotnie, a parkiet warstwowy można cyklinować, jeśli wierzchnia warstwa ma ponad 4 mm grubości.

Jeżeli podłoga nie jest bardzo zniszczona, zamiast cyklinowania można zastosować delikatne **szlifowanie**, po czym pokryć ją nową warstwą lakieru lub nasączyć olejem.

Należy pamiętać, że jeśli poprzednio użyty był lakier wodny, nie można pokryć podłogi lakierem rozpuszczalnikowym i odwrotnie, a jeśli posadzka była wcześniej olejowana, nie można pokryć jej lakierem (olej wnika głęboko i nie da się go usunąć przez szlifowanie). Olej natomiast można nałożyć na drewno wcześniej lakierowane.

Posadzkę z paneli można użytkować już następnego dnia po ich ułożeniu

fol. Classen-Pol

Jeśli w zaleceniach producenta nie ma przeciwwskazań, panele można układać na ogrzewaniu podłogowym

fot. iarkett

Panele. Panele drewniane można odnawiać przez szlifowanie ręczne (do zmatowienia lakieru) albo cykliniarką, co jest trudne, bo posadzka może uginać się pod jej ciężarem. Trzeba uważać, by nie zetrzeć paneli do warstwy środkowej, o co nietrudno, bo warstwa wierzchnia jest cienka. Panele laminowane nie nadają się do odnawiania. Jeśli ich zużycie jest bardzo widoczne, trzeba je wymienić na nowe.

Wymiana posadzek

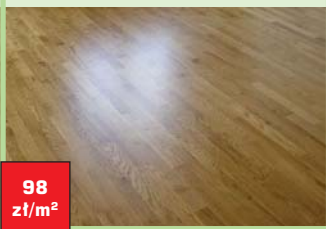
Parkiet. Trudniej go wymienić niż panele, ale na starym parkiecie można ułożyć panele, jeśli dopuszczalne jest zmniejszenie wysokości pomieszczenia. Jeśli ma posłużyć jako podłoże pod nową posadzkę, trzeba go jednak najpierw wyrównać, przykleić obluźnione deszczułki, a następnie ułożyć warstwę izolacyjną (z płyty z włókna drzewnego albo tektury lub maty korkowej).

Panele. Zniszczone panele, których nie można odnowić, trzeba po prostu zdemontować i ułożyć nową posadzkę z wybranego materiału. Starej posadzki z paneli nie można traktować jako podkładu do ułożenia nowej. ■

INFO RYNEK - Ile kosztują panele oraz parkiet?

PARKIET

wymiary: 5 × 30 × 2,2 cm
gatunek: dąb
Kazimierz Wiśniewski
model **Parkiet dębowy**
cena za kl. 1; parkiet występuje również w kl. 2 oraz 3

98
zł/m²

wymiary: 7 × 35 × 2,2 cm
gatunek: jesion
Kazimierz Wiśniewski
model **Jesion Select jasny**
cena za kl. 1

143
zł/m²

PANELE DREWNIANE

wymiary: 18,2 × 220 × 1,4 cm
gatunek: jesion
Baltic Wood
model **Jesion Ginger Root**
(drewno bejcowane)

148
zł/m²

wymiary: 18,2 × 220 × 1,4 cm
gatunek: jesion
Baltic Wood
model **Jesion Mocca**
(drewno opalane)

353
zł/m²

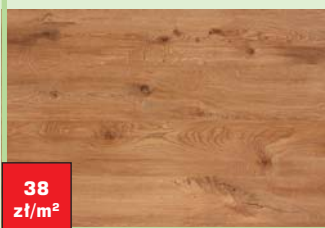
PANELE LAMINOWANE

wymiary: 19,3 × 138 × 0,8 cm
klasa ścieralności: AC3
montaż: łączenie bezklejowe
Kronopol, model **Wiśnia naturalna**
cena za kl. 1

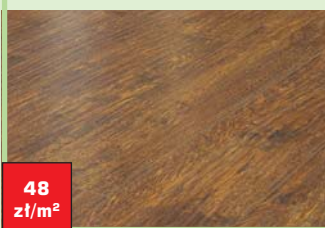
30
zł/m²

wymiary: 19,4 × 129 × 0,7 cm
klasa ścieralności: AC4
montaż: łączenie bezklejowe w systemie EasyConnect
Classen-Pol, model **Dąb Cavallo**

38
zł/m²

wymiary: 19,3 × 138 × 1,0 cm
klasa ścieralności: AC4
montaż: łączenie bezklejowe
Kronopol, model **Dąb retro**,
cena za kl. 1

48
zł/m²

PANELE KORKOWE

wymiary: 14 × 90,5 × 1,2 cm
klasa ścieralności: AC3
montaż: łączenie bezklejowe
Dom Korkowy/Wicanders
model **Cherry**, panel korkowy wykończony fornirem drewnianym

179
zł/m²

– ceny brutto –

PRZYDATNE ADRESY

BALTIC WOOD	013 445 84 01	www.balticfloor.com.pl
CEAD	034 355 72 68	www.cead.prv.pl
CLASSEN-POL	032 429 20 00	www.classen.pl
DĄBEX	061 444 56 25	www.dabex.ig.pl
DLH DREWNO	022 667 44 14	www.dlh.pl
DOM KORKOWY	012 637 96 39	www.domkorkowy.pl
KAZIMIERZ WIŚNIEWSKI	085 655 64 98	www.klepki.pl
KOMFORT	091 482 20 00	www.komfort.pl

KONIECPOL	034 345 81 00	www.konieczpol.com.pl
KRONOPOL	068 363 11 79	www.kronopol.com.pl
KRONOSPAN	094 373 01 00	www.kronospan.pl
PARKIET KAŻMIERCZAK	085 683 43 00	www.parkiet-kazmierczak.com.pl
PFLIEDERER PROSPAN	062 783 31 00	www.prospan.com.pl
TARKETT	022 598 08 76	www.tarkett.pl
WOLDREW	065 573 15 16	www.woldrew.pl